

като познайници Навзикаа, печалната Антигона и, надъ скалата на Левкадо, Сафо

Arrachant ses cheveux immenses par poignées

Но не туй чувахъ азъ отъ новия си приятелъ. Азъ познавахъ Еллада, както човѣкъ може да знае Япония по пощенскитѣ карти. Иначе я познаваше и обичаше Балабановъ. Той виждаше и външната ѝ прелестъ; обаче нейната смисълъ бѣ, която най-вече го занимаваше. Прометей, орисията, трагичитѣ, за туй обичаше да приказва. На него азъ дължа оная любовъ къмъ сжщността на елинския духъ, която макаръ и спжвана отъ незнанието ми на старогръцки (моята скръбъ е неутешима) всѣка година се разпалва повече.

И после единъ есененъ день, сжщата вечеръ, единъ и сжщъ тренъ ни изведе изъ България, за да се учимъ — той въ Лайпцигъ, азъ въ Женева.

II

Нѣколко години не се видѣхме и пжтищата ни съвсемъ се раздѣлиха. Въ Женева срѣдата ме увлѣче въ социалнитѣ учения. Мафео Панталеони, единъ отъ голѣмитѣ мислители на нашето време, ни преподаваше политическа икономия и на тая наука азъ посветихъ — сега безъ полза за мене — своитѣ най-добри години. Балабановъ, вѣренъ на своето призвание, учеше класическата филология. Той продължаваше да чете Еврипида. Азъ четѣхъ сега Карлъ Марксъ.

На връщане въ България пакъ биехме въ разни посоки. Той влѣзе въ университета. Азъ станяхъ журналистъ. И сетне, единъ щастливъ случай въ лицето на Павелъ Генадиевъ ни събра.

Павелъ Генадиевъ е човѣкъ необикновенъ. Има хора, които, кагато Създателя е раздавалъ енергия, не сж се намѣрили дома. У Павле той е оставилъ, вмѣсто една торба, десетъ. Тая негова динамика (за да се изразимъ по-учено) го прави способенъ да кара едновременно двадесетъ предприятия и никой да не може да ми извади изъ ума, че въ регистритѣ тамъ горе той бѣ записанъ да се роди въ Чикаго (Илинои) и да има писалището си въ единъ небостъргачъ, на тридесетъ и осмия етажъ. Но като се хвърли въ толкова дейности, той изостави тая, за която бѣ призванъ. Азъ (заедно съ много други) вѣчно ще съжалявамъ, че той напусна издателството. Той е отъ рѣдкѣ родъ издатели, *ga ga avis*, които обичатъ литературата. На това отгоре, той обича и литераторитѣ (Едното не върви необходимо съ другото). Какъ Балабановъ и Павелъ се намѣриха, не знамъ. Както и да е, единъ хубавъ день, тѣ ме заловиха да издаваме списание. Заехме се съ „Художникъ“.

Отъ младитѣ чувамъ сега, че „Художникъ“ оставилъ име. Азъ отъ тогава не съмъ ималъ случай да го прелистямъ — между насъ казано, боя се да не намѣря работитѣ си много момчешки. Ако е така, нека грѣхътъ да тежи на главата на Балабанова: той е, който ме накара да се заема съ литературна критика. Той е и причината, за дето написахъ студията си за Д-ръ Кръстевъ, за която по нѣкога се приказва.